Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2152

Vragen van het lid **Siderius** (SP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht dat stagiairs de dupe zijn van failliete winkelketens* (ingezonden 11 maart 2016).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 4 april 2016)

Vraag 1
Hoe groot acht u het risico dat mbo-studenten hun diploma niet kunnen halen, omdat zij een leerwerkplek/stage hebben bij één van de failliete winkelketens (V&D, Perry Sport, Scapino, Manfield, Invito, Aktiesport etc.) en deze niet succesvol kunnen afronden?[1]

Antwoord 1
Voordat de winkelketens het faillissement hebben aangevraagd, zijn zowel de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) als de onderwijsinstellingen actief aan de slag gegaan om studenten te herplaatsen. Ook zijn er bedrijven die zich naar aanleiding van deze ontwikkelingen hebben gemeld om studenten een nieuwe beroepspraktijkvorming (bpv)-plaats aan te bieden. Daarom acht ik de kans dat mbo-studenten hun diploma niet kunnen halen klein. Op dit moment zijn er landelijk voldoende bpv-plaatsen beschikbaar. Wel kan de inspanning, die gemoeid is bij het vinden van een nieuwe bpv-plaats, verschillen per regio en per leerweg.

Vraag 2
Om hoeveel studenten en leerwerkplekken/stages gaat het precies? Kunt u dit per failliete winkelketen aangeven?

Antwoord 2
Volgens SBB waren er op 1 januari 2016 ongeveer 600 studenten (in de beroepsopleidende- en beroepsbegeleidende leerweg) die een andere bpv-plaats zouden moeten zoeken als gevolg van de ontwikkelingen bij V&D, Perry Sport, Aktiesport, de Macintosh-winkels en andere kleinere retailorganisaties. Inmiddels zijn Aktiesport en Perrysport gered van faillissement en hebben aangegeven hun studenten toch in de bpv te willen behouden.

[1] AD, Ook stagiairs dupe van failliete ketens, 8 maart 2016

ah-tk-20152016-2152
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Een specificatie van het aantal studenten per failliete winkelketen is niet te geven, omdat het aantal beschikbare en vervallen bpv-plaatsen erg dynamisch is. Er komen dagelijks nieuwe plaatsen bij en er worden voortdurend studenten herplaatst. Daarnaast zijn er studenten die in afwachting zijn van een eventuele doorstart. Met alle studenten is contact gelegd en voor hen is begeleiding aanwezig, in eerste instantie vanuit de instellingen, maar ook SBB ondersteunt waar nodig bij het vinden van een nieuwe bpv-plaats. Volgens de laatste informatie van SBB van 30 maart jl. zijn nagenoeg alle studenten, van wie de bpv-plaats zijn vervallen, herplaatst.

Vraag 3
Biedt uw ministerie ondersteuning – bijvoorbeeld via de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) – aan alle studenten, scholen en stagecoördinatoren om alsnog een geschikte leerwerkplek te vinden voor de studenten die nu met lege handen zijn komen te staan? Zo ja, hoe ziet deze ondersteuning er uit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Vanaf het moment dat bekend werd dat voor de eerdergenoemde ketens een faillissement dreigde, heeft SBB geïnventariseerd bij welke onderwijsinstellingen studenten zijn ingeschreven die een bpv-plaats hebben bij één van de winkelketens. Daarnaast heeft SBB de betreffende winkelketens benaderd en gevraagd om de onderwijsinstellingen op tijd te informeren als de bpv niet zou kunnen worden voortgezet. Deze instellingen zijn vervolgens door SBB benaderd om hen waar nodig te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe bpv-plaats voor de studenten. Sommige studenten en instellingen waren daarmee zelf al aan de slag gegaan. Studenten en instellingen kunnen ook een tekort aan bpv-plekken melden aan het Meldpunt van SBB, waarna de adviseur van SBB contact zoekt met de betreffende instelling. Tot slot kan worden gemeld dat SBB op dit moment afspraken maakt met een aantal grote ketens in de retail om extra bpv-plaatsen te creëren.

Vraag 4
Hoe gaat u de groep studenten die hier extra door zijn gedupeerd – de bbl'ers – extra ondersteunen? Kunt u dit toelichten?[2]

Antwoord 4
Voor bbl-studenten kan het extra lastig zijn om een nieuwe bpv-plaats te vinden. Bbl-studenten verliezen een leerbaan en kunnen hun opleiding in deze vorm niet vervolgen. Ook voor wat betreft het vinden van leerbanen, helpen de adviseurs van SBB de instellingen en studenten bij het vinden van een nieuwe bpv-plaats. Deze adviseurs hebben een goed beeld van de vacatures bij bedrijven in de regio. De adviseurs zijn ook op de hoogte van bedrijven die plannen hebben om hun bpv-plaatsen uit te breiden. Goede voorbeelden van hoe SBB op dit moment samenwerkt met de instellingen om nieuwe plekken te vinden voor alle studenten zijn: gericht nieuwe bedrijven zoeken en erkennen of samen een belactie starten.

Vraag 5
Bent voornemens om gehoor te geven aan de roep om coulance voor de gedupeerde studenten van de bedrijfstakgroep Handel en Mode? Zo ja, hoe gaat u dit vormgeven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
De bedrijfstakgroep Handel en Mode inventariseert op dit moment mogelijke knelpunten. Hierover zal binnenkort worden gerapporteerd aan het Ministerie van OCW. Op basis van een analyse van de daadwerkelijke knelpunten zal worden bezien of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

Vraag 6
Zagen mbo-instellingen en bedrijven deze problemen door de golf aan faillissementen aankomen? Op welke wijze is hierop geanticipeerd?

---

[2] bbl: beroepsbegeleidende leerweg

Antwoord 6
Sinds het begin van de financiële crisis verdwijnen er winkelbedrijven. De branche-organisatie Inretail gaf in 2010 al aan dat zo'n 30 á 40% van het aantal winkels zal verdwijnen. De faillissementen zijn zeker een sterk signaal dat er wat aan de hand is, maar die zeggen niets over de totale groei en ontwikkelingen van de sector. Zo wordt in de sector handel nog steeds een groei van het aantal banen voorzien. Ook de groothandel groeit op dit moment nog. Supermarkten, make up en cosmetica bijvoorbeeld zitten aanzienlijk in de lift, evenals de internethandel. In deze trends zien we vooral dat door branchevervaging en cross-over de inhoud van bepaalde banen veranderen.
Zoals bij 1 is gesteld zijn er op dit moment landelijk voldoende bpv-plaatsen beschikbaar. Dat is een indicatie dat mbo-instellingen en branche-organisaties de veranderingen in het retaillandschap hebben zien aankomen en er voldoende rekening mee hebben gehouden.

Vraag 7
Hoe groot acht u de kans dat het tekort aan stageplekken nog verder toeneemt? Kunt u een overzicht aan de Kamer zenden met de actuele stagegegevens/stage-tekorten?[3]

Antwoord 7
De kans dat er daadwerkelijke tekorten aan stageplaatsen in de retail ontstaan is niet zo groot. Wel zie ik regionale verschillen in de mogelijkheden voor instellingen om studenten te herplaatsen. In gebieden waar bijvoorbeeld het winkelbestand in de kleinere kernen is verdwenen kan het lastig zijn vervangende leerbedrijven te vinden. De actuele stagegegevens/stagetekorten worden door SBB regelmatig gepubliceerd op de website van SBB (www.s-bb.nl/barometer). De meest recente barometer is op 29 maart jl. verschenen. Daarin staat dat in de meeste beroepsgroepen voldoende stages en leerbanen beschikbaar zijn voor mbo-studenten. Het aanbod is groot genoeg in bijvoorbeeld horeca, transport, logistiek en bouw. Ook in de retail, waar de afgelopen tijd meerdere winkelketens failliet gingen, zijn voldoende stagemogelijkheden. In laboratoriumtechniek, zorg en mode, interieur, textiel en tapijt zijn over het algemeen onvoldoende stageplaatsen.

Vraag 8
Bent u bereid om bedrijven dwingender aan te spreken tot het (aan)bieden van stageplaatsen? Zo ja, welke maatregelen gaat u dan nemen?

Antwoord 8
Vooralsnog zie ik geen aanleiding om bedrijven dwingender aan te spreken tot het (aan)bieden van stageplaatsen. Ik verwacht dat bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen bij het aanbieden van bpv-plaatsen, zodat zij ook in de toekomst verzekerd zijn van voldoende instroom aan nieuwe arbeidskrachten.

---

[3] Kamerstuk 33 880, nr. 3